

UZASADNIENIE

I. Cel regulacji

Celem niniejszego projektu jest implementacja do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.) - dalej „O.p.”, wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej jako: „TSUE” lub „Trybunał”) z dnia 8 czerwca 2023 r. w sprawie polskiej C-322/22 *Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu* (Dz. Urz. UE.C.2023.261.19).

Projekt przewiduje także dostosowanie treści odpowiednich przepisów O.p., ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 282) – dalej: „u.p.w.”, ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) – dalej: „k.p.a.”, ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm) – dalej: „k.p.c.”, ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399) – dalej: „u.u.c.p.g.”, ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 104) – dalej: „u.o.n.d.f.p.”, ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 30) – dalej: „u.o.u.p.” do wykładni przyjętej przez TSUE w wyroku z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie C-545/17 *Pawlak* (Dz. Urz. UE C. 2019.187.19).

Wobec rozstrzygnięcia TSUE w sprawie C-322/22 *Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu* zaszła konieczność znowelizowania przepisów O.p. dotyczących oprocentowania nadpłat powstałych w wyniku orzeczenia TSUE.

W wyroku z 8 czerwca 2023 r. w sprawie C-322/22 TSUE orzekł o niezgodności z zasadą skuteczności w związku z zasadą lojalnej współpracy uregulowania krajowego (konkretnie art. 78 § 5 pkt 2 O.p.), które w przypadku, gdy wniosek o zwrot nadpłaty podatku powstałej w wyniku orzeczenia Trybunału został złożony po upływie 30 dni od opublikowania tego orzeczenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, ogranicza oprocentowanie nadpłaty do 30. dnia od tej publikacji, a nawet wyklucza wszelkie oprocentowanie w przypadku, gdy ta nadpłata powstała po upływie tego 30. dnia.

Wobec powyższego zachodzi konieczność dostosowania regulacji O.p. do ww. orzeczenia TSUE.

W wyroku z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie C-545/17 *Pawlak* Trybunał orzekł, że art. 7 ust.

1 zdanie pierwsze w związku z art. 8 dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/6/WE z dnia 20 lutego 2008 r. należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on przepisowi prawa krajowego takiemu jak art. 165 § 2 k.p.c (w brzmieniu obowiązującym do 23 września 2021 r.), który za równoznaczne z wniesieniem pisma procesowego do danego sądu uznawał złożenie takiego pisma w placówce pocztowej wyłącznie operatora wyznaczonego do świadczenia usługi powszechnej.

W obowiązujących art. 12 § 6 pkt 2 O.p., art. 45 u.p.w., art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a., art. 9ta ust. 1 pkt 1 u.u.c.p.g, art. 176 ust. 3 u.o.n.d.f.p. i art. 15a ust. 4 u.o.u.p. zawarte są rozwiązania analogiczne do występującego w wersji art. 165 § 2 k.p.c. obowiązującej do 23 września 2021 r. Z kolei obecne brzmienie przepisu art. 165 § 2 k.p.c. obowiązujące od 1 lipca 2023 r. oznacza powrót do stanu prawnego przed implementacji wyroku TSUE w sprawie *Pawlak*. Dlatego niezbędne jest dostosowanie brzmienia tych przepisów do wykładni przyjętej przez TSUE w wyroku w sprawie C-545/17 *Pawlak*.

II. Projektowane zmiany

Art. 1 pkt 1 i art. 2-7 projektu (projektowane art. 12 § 6 pkt 2 O.p., art. 45 u.p.w., art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a., art., 165 § 2 k.p.c., art. 9ta ust. 1 pkt 1 u.u.c.p.g, art. 176 ust. 3 u.o.n.d.f.p. i art. 15a ust. 4 u.o.u.p.)

Projektowana zmiana dostosowuje przepisy art. 12 § 6 pkt 2 O.p., art. 45 u.p.w., art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a., art., 165 § 2 k.p.c., art. 9ta ust. 1 pkt 1 u.u.c.p.g., art. 176 ust. 3 u.o.n.d.f.p. i art. 15a ust. 4 u.o.u.p. do wykładni dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/6/WE z dnia 20 lutego 2008 r., przyjętej przez TSUE w wyroku w sprawie C-545/17 *Pawlak*.

W obecnym brzmieniu art. 12 § 6 pkt 2 O.p. uznaje termin za zachowany m. in. w przypadkach, gdy przed jego upływem pismo zostało nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640, z późn. zm.) lub w placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe

usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub otrzymane przez polską placówkę pocztową operatora wyznaczonego po nadaniu w państwie spoza Unii Europejskiej.

Projektowana zmiana polega na rozszerzeniu domniemania zachowania terminu przewidzianego w art. 12 § 6 pkt 2 O.p. W wyniku tej zmiany, domniemanie zachowania terminu będzie dotyczyło pism:

- nadanych do organów podatkowych u dowolnego operatora pocztowego w rozumieniu ustawy - Prawo pocztowe i dowolnego podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- otrzymanych przez dowolnego operatora pocztowego po nadaniu w państwie spoza Unii Europejskiej.

Analogiczne zmiany zostały zaproponowane w art. 176 ust. 3 u.o.n.d.f.p, art. 45 u.p.w., art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a., art., 165 § 2 k.p.c., art. 9ta ust. 1 pkt 1 u.u.c.p.g., art. 176 ust. 3 u.o.n.d.f.p. i art. 15a ust. 4 u.o.u.p.

Art. 1 pkt 2 (projektowany art. 78 § 5 O.p.)

Konsekwencją wyroku TSUE w sprawie C-322/22 *Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu* jest konieczność likwidacji przewidzianego w art. 78 § 5 O.p. ograniczenia czasowego na złożenie wniosku o zwrot nadpłaty powstałej w wyniku orzeczenia Trybunału, przekroczenie którego nie pozwala na uzyskanie pełnego oprocentowania nadpłaty, tj. za okres od dnia powstania nadpłaty do dnia jej zwrotu.

W swoich rozważaniach zawartych w wyroku w sprawie C-322/22 TSUE wskazał m. in., że:

- podatnik niebędący stroną w sporze zakończonym wyrokiem TSUE może dowiedzieć się o naruszeniu prawa Unii dopiero jakiś czas po upływie trzydziestodniowego terminu następującego po publikacji wyroku TSUE (pkt 49 wyroku);
- nawet od podatnika będącego stroną w sporze zakończonym wyrokiem TSUE, który co do zasady wiedział o tym wyroku w dniu jego wydania, nie zawsze można racjonalnie oczekiwać, że złoży wniosek o zwrot nadpłaty w terminie 30 dni od publikacji wyroku (pkt 50 wyroku);

- podatnik nie zawsze może zapobiec poborowi podatku sprzecznemu z prawem Unii Europejskiej, szczególnie gdy płatnik informuje podatnika o poborze podatku z opóźnieniem (pkt 52-54 wyroku);

TSUE zakwestionował nie tylko ograniczenie czasowe przewidziane w art. 78 § 5 O.p., ale też kształtujące się w orzecznictwie polskich sądów administracyjnych rozwiązanie polegające na modyfikacji obowiązujących przepisów poprzez odroczenie upływu terminu na złożenie wniosku do 30. dnia od daty poboru podatku (pkt 56 wyroku).

W związku z koniecznością implementacji wyroku w sprawie C-322/22, należało zapewnić oprocentowanie nadpłat powstałych w wyniku orzeczeń TSUE za okres od dnia powstania nadpłaty do dnia jej zwrotu, niezależnie od czasu złożenia wniosku o zwrot nadpłaty względem publikacji orzeczenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (projektowany **art. 78 § 3 pkt 8 O.p.**).

Taką samą regułę oprocentowania przyjęto w projektowanym art. 78 § 3 pkt 8 O.p. w odniesieniu do nadpłat powstałych w wyniku orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego. Zasada równoważności bowiem wymaga, aby całość uregulowań dotyczących danego środka prawnego znajdowała zastosowanie jednakowo do środków prawnych opartych na naruszeniu prawa unijnego oraz tych opartych na naruszeniu prawa wewnętrznego.

Koniec okresu naliczania oprocentowania nadpłat powstałych w wyniku orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego będzie wynikał z **art. 78 § 4 O.p.**, w którym usunięto zastrzeżenie odwołujące się do dotychczasowego § 5 pkt 2. Stosownie do art. 78 § 4 O.p. oprocentowanie z tytułu nadpłaty przysługuje do dnia zwrotu nadpłaty, zaliczenia jej na poczet zaległych lub bieżących zobowiązań podatkowych lub dnia złożenia wniosku o zaliczenie nadpłaty na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych.

W związku z tym, że okres naliczania oprocentowania nadpłat powstałych w wyniku orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego będzie wyznaczony przez przepisy art. 78 § 3 pkt i § 4 O.p., uchylenia wymaga **art. 78 § 5 O.p.**

III. Przepis przejściowy – art. 8 projektu

Projektowany przepis przejściowy ma zapewnić jak najszersze stosowanie przepisu art. 78 § 5 O.p. po zmianie wprowadzonej niniejszą ustawą, a jednocześnie uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych co do jego stosowania w czasie.

W art. 3 projektu proponuje się, aby do oprocentowania nadpłat powstałych w wyniku orzeczenia TSUE lub orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, niezwróconych przed dniem wejścia w życie nowelizacji lub niezaliczonych przed tym dniem na poczet zaległych albo bieżących zobowiązań podatkowych, miały zastosowanie przepisy art. 78 § 3 pkt 8 i § 4 O.p. w brzmieniu nadanym nowelizacją.

IV. Przepis końcowy – art. 9 projektu

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie ustawy w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

IV. Kwestie dodatkowe

Projekt ustawy nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt ustawy jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Niniejszy projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, w związku z czym nie podlega procedurze notyfikacji na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia, w przypadkach określonych w obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisach Unii Europejskiej.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348) projekt ustawy podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.